

hjælp efter denne konvention, såfremt anmodningen vedrører en forbrydelse, som efter dansk ret anses for en politisk forbrydelse. Med dette forbehold er det således sikret, at Danmark ikke er folkeretligt forpligtet til at yde retshjælp i videre omfang end efter retshjælpskonventionen.

Som nævnt i pkt. 4.2.3. ovenfor indebærer visse konventioner mv., at de deltagende stater er afskåret fra at nægte udlevering med henvisning til, at handlingen betragtes som en politisk forbrydelse. Det medfører, at de deltagende stater normalt også er afskåret fra at nægte retshjælp med denne begrundelse. Danmark vil derfor f.eks. ikke kunne nægte at yde retshjælp i forhold til en EU-medlemsstat med henvisning til, at der er tale om en politisk forbrydelse, når handlingen er omfattet af artikel 1 eller 2 i terrorismekonventionen.

Mellem de nordiske lande gælder foruden den europæiske retshjælpskonvention overenskomst af 26. april 1974 om gensidig retshjælp, jf. bekendtgørelse nr. 100 af 15. september 1975 (Lovtidende C). Overenskomsten adskiller sig navnlig fra den europæiske retshjælpskonvention ved, at retshjælpen ydes direkte mellem de pågældende statsmyndigheder. Det er således ikke nødvendigt at sende anmodningen om retshjælp ad diplomatiske kanaler eller via Justitsministeriet.

Endvidere indeholder Schengen-konventionen (artikel 48-53) en række bestemmelser, der supplerer og letter anvendelsen af den europæiske retshjælpskonvention, jf. herved lov nr. 418 af 10. juni 1997 om Danmarks tiltræden af Schengen-konventionen. Reglerne er endnu ikke trådt i kraft, idet ikraftsættelsen afventer Danmarks indtræden i det praktiske Schengensamarbejde i løbet af foråret 2001.

Herudover findes i retsplejeloven enkelte bestemmelser om afhøring af vidner mv. til brug ved straffesager i udlandet og om overførelse af personer, der er frihedsberøvet i udlandet, her til landet med henblik på personligt fremmøde som vidne eller deltagelse i en konfrontation.

I retsplejelovens § 731, stk. 1, litra g, er det således fastsat, at der som udgangspunkt skal beskikkes en offentlig forsvarer i tilfælde, hvor vidners eller syns- eller skønsmænds beedigede forklaring begæres til brug under en i udlandet indledt straffesag.

Endvidere er det i retsplejelovens § 191, stk. 1, fastsat, at en person, der er frihedsberøvet i udlandet, og som har meddelt samtykke hertil, kan overføres til Danmark for i en straffesag at afgive forklaring eller medvirke ved konfrontation. Den pågældende skal under overførelsen være frihedsberøvet og skal tilba-

geføres til den fremmede stat, uanset om den pågældende senere tilbagekalder sit samtykke til overførelsen. Stk. 1 suppleres i stk. 2-5 af en række bestemmelser om fremgangsmåden ved overførelsen og retsstillingen under opholdet her i landet.

4.3. Justitsministeriets overvejelser.

4.3.1. Som det fremgår af pkt. 4.1. ovenfor, indebærer FN-konventionens *artikel 11*, at en stat er afskåret fra at afslå udlevering eller retshjælp med den begrundelse, at den forbrydelse, anmodningen angår, er en politisk forbrydelse, en forbrydelse, der har forbindelse med en politisk forbrydelse, eller en forbrydelse, der udspringer af politiske motiver.

Som nævnt i pkt. 4.2.3. ovenfor, kan udlevering for en politisk lovovertrædelse mv. efter gældende ret ikke finde sted, medmindre der er spørgsmål om udlevering til en EU-medlemsstat, og handlingen er omfattet af artikel 1 eller 2 i den europæiske konvention om bekæmpelse af terrorisme.

Gennemførelse af artikel 11 kræver derfor en ændring af udleveringslovens § 5, så de handlinger, der er omfattet af FN-konventionens artikel 2, undtages fra forbudet mod udlevering for politiske forbrydelser. Det foreslås derfor, at der i § 5, som stk. 4, indsættes en bestemmelse, hvorefter forbudet ifølge stk. 1 og 2 heller ikke gælder, når handlingen er omfattet af artikel 2, jf. artikel 1, i FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger. Om det nærmere indhold af den foreslåede bestemmelse henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 4.

Det skal fremhæves, at der fortsat vil være adgang til at nægte udlevering, hvis der er fare for *forfølgelse* f.eks. på grund af den pågældendes politiske opfattelse eller øvrigt på grund af politiske forhold, eller hvis udlevering er uforenelig med *humanitære hensyn*. Desuden må udlevering fortsat kun ske på vilkår af, at *dødsstraf* ikke fuldbyrdes for den pågældende handling. Der henvises herom nærmere til pkt. 4.2.3. ovenfor og til bemærkningerne til lovforslagets § 4.

4.3.2. *Artikel 2, stk. 3, litra c*, i FN-konventionen til bekæmpelse af terrorbombninger medfører pligt til at kriminalisere medvirken til, at en gruppe personer, som handler med et fælles formål, begår en eller flere forbrydelser som anført i stk. 1 eller 2 i den pågældende bestemmelse. Denne medvirken skal være forsætlig og skal *enten* foretages i den hensigt at fremme gruppens generelle kriminelle virksomhed eller formål *eller* foretages med viden om, at gruppen har til hensigt at begå den eller de pågældende forbrydelser.

Der kan rejses spørgsmål om, hvorvidt den kriminaliseringspligt, der følger af artikel 2, stk. 3, litra c,